	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		1 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Д.Серікбаев атындағы ШҚТУ

БЕКІТЕМІН:
ЖТҒМ деканы:
Рахымбердина М.Е.
_____ 2024 ж.

ЛАНДШАФТТАНУ
Жұмыс оқу бағдарламасы (силлабус)

Білім беру бағдарламасы: 6B07312 Жер кадастры және жерге орналастыру
Пәндерінің коды: Lan2221
Кредиттер саны: 3
Цикл: БП
Компонент: ТК

Өскемен, 2024

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		2 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Жұмыс оқу жоспары (силлабус) Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары (Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығы), қағидалар негізінде "ЖТҒМ"-де әзірленді. Білім берудің кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыруға арналған (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығы), Білім беру бағдарламасы, оқу жұмыс жоспары, элективті пәндер каталогы.

Сапаны қамтамасыз ету жөніндегі комиссиясы мақұлдаған

Төрағасы

Күні 29.08.2024 ж. хаттама №1

Асылханова Ж.А.

Оқу бағдарламасының басшысы

Гусаренко Ю.Д.
6В07312

Кітапхана қызметкері

Бакишева М.Ж.

Әзірлеген

Макатова С.Ж.
Аға оқытушы

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		3 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

1 ПӘННІҢ СИПАТТАМАСЫ, ОНЫҢ ОҚУ ҮРДСІНДЕГІ ОРНЫ

1.1 Пәннің қысқаша сипаттамасы

Ландшафттану пәні Д. Серікбаева атындағы ШҚТУ – дағы CDIO (Conceive – Design - Implement-Operate) Дүниежүзілік бастамасын іске асыру шеңберінде ландшафттану саласында практика үшін негіз қалыптастыратын алғашқы міндетті курстардың бірі болып табылады. Ландшафттану пәні шеңберінде білім алушылар C-D кезеңдерін іске асыратын болады.

Ландшафттану пәнінің мақсаттары мен міндеттерінің жалпы сипаттамасын, сондай-ақ өзекті қоғамдық мәселелерді шешу үшін ландшафт бойынша білімді пайдалану әдістерін қамтиды. Пәнді оқу білім алушылардың ландшафтты жан – жақты талдау бойынша практикаға қатысуы, міндеттерді шешу және жеке де, топтарда да жобалау бойынша қарапайым жаттығуларды орындау арқылы жүзеге асырылатын болады. Сонымен қатар, білім алушылар ландшафтты тану барысында болашақта іргелі дағдыларды қалыптастыратын проблемалық-бағдарланған кейстер негізінде қарапайым жобаны әзірлеуге мүмкіндік алады.

1.2 Пәнді оқытудың мақсаты мен міндеттері

Пәнді оқытудың мақсаты:

Ландшафттану пәнінің мақсаты - ландшафт теориясын студенттердің табиғи процестер мен құбылыстарды әрі қарай зерделеудің, ландшафттарды оңтайландырудың әдіснамалық негізі ретінде зерттелуі болып табылады.

Пәнді оқытудың міндеттері:

- Ландшафттанудың негізгі мақсаттары - жердің географиялық орналасуының құрылымы, құрылымы, даму заңдары мен аумақтық бөлінісі туралы студенттердің идеяларын қалыптастыру, оның жалпы және жергілікті физиографиялық саралануының себептері, оның табиғи аумақтық кешендерінің (ландшафттардың) әртүрлілігін анықтайды.

- студенттерді ландшафттану пәнінің даму тарихымен таныстыру жаратылыстану ғылымдарының даму контексті;

- әдістемелік тәсілдерді және теориялық жетістіктерді зерттеу іргелі ландшафт ғылымы тиімді болу үшін әртүрлі салаларда жинақталған білімді пайдалану практикалық қызмет;

- ғаламдық және аймақтық үлгілермен танысып жер шарының ландшафттарын саралау және толығырақ мегеруі қажет ландшафтты интеграциялаудың негізгі тәсілдерін қарастырыңыз классификация әдістерін қолданатын кешендер аймақ құру болып табылады.

Студенттерге практикалық жұмыс дағдыларын үйрету географиялық, экологиялық, аналитикалық, картографиялық, бағалау және басқа әдістер мен қатар өзін-өзі тану әдістерін меңгеруге көмектеседі ғылыми зерттеулер, соның ішінде арнайы жұмыс әдебиеттерімен толық жұмыс жүргізуі шарт.

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		4 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

1.3 Тұрақты даму мақсаттары

Мақсаты 1. Аштықты жою, азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз ету және тамақтануды жақсарту және ауыл шаруашылығының тұрақты дамуына жәрдемдесу;

Мақсаты 2. Климаттың өзгеруіне және оның салдарына қарсы шұғыл шаралар қабылдау;

Мақсаты 3. Құрлық экожүйелерін қорғау және қалпына келтіру және оларды ұтымды пайдалануға жәрдемдесу, орманды ұтымды пайдалану, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің тозу процесін тоқтату және кері қайтару және биоәртүрлілікті жоғалту үдерісін тоқтату.

1.4 Оқыту қортындысы

Оқыту нәтижелері Дублиндік дескрипторлар негізінде білім берудің тиісті деңгейіндегі құзыреттер арқылы көрсетіледі.

Қалыптасатын негізгі құзыреттер	Оқыту нәтижелері (түйінді құзыреттілік бірліктері)	
	білім бағдарламасы	пәндер
КК6 - Кәсіби қызметте және жер ресурстарын зерттеу, игеру және қорғау кезінде қажетті ғылыми зерттеулер мен инженерлік іздестірулерді жүзеге асыру қабілеті	PO11 - Жер ресурстарын пайдалану және қорғау бойынша жобалау, жобалау алдындағы және болжамды материалдарды әзірлеу кезінде, жерге орналастыру және кадастрлық жұмыстарды орындау кезінде әртүрлі әдістемелерді қолдану мақсатында жердің геологиялық құрылысы, топырақ түзудің негізгі процестері, топырақ типтері мен типше, метеорология, климатология, гидрология, геоботаника, жер кадастрының негіздері, жерге орналастыру және егіншілік бойынша білімге ие болу	- Пәндерді игерген түлек: Білу керек: - Пейзаждар теориясы, геохимия, ландшафтық геофизика теориясының жалпы теориялық мәселелері бағыттар және - ландшафтарды түрлі факторлар бойынша жүйелеу (иерархиялық, типологиялық, геохимиялық, антропогендік); - табиғи және геохимиялық ландшафтардың қалыптасуының аймақтық ерекшеліктері; - биотаның жауын-шашынға әсері, - ылғалдың трансфирациясы қарқындылығы, - литосфералық заттардың абиотикалық қоныс аудару формалары (механикалық трансфер, дефляция) - фотосинтез, трансфирация, булану үшін жылу шығыны.
	PO12 - Жер ресурстарын тиімді басқару үшін жерге орналастыру бойынша жобалық шешімдерді іске асыру жөніндегі іс-шараларды, жер ресурстарының әлеуетін бағалаудың әдістемесін, қазіргі заманғы технологияларын, жерді болжау, ұтымды пайдалану және қорғау принциптерін білу.	- географиялық жүйедегі ландшафттың міндеттері мен функциялары Ғылым және оның теориялық және практикалық мәселелерін шешудегі рөлі тұрақты өңірлік дамуды қамтамасыз ету; - ғылыми ландшафттың маңызды ғылыми және теориялық жетістіктері Батыс және Шығыс Еуропа, Солтүстік Америка, Австралия және т.б. мектептер сондай-ақ Ресей мен Беларусь; әдістемелік тәсілдер, ұғымдар, терминдер, әдістер ландшафтық ғылым, теориялық проблемалар және келешегі зор салалар ландшафтың заманауи ғылымын дамыту; - табиғи үдерістер (геохимиялық, геофизикалық, биологиялық, абиотикалық), олардың рөлі мен функциясының көрінісі, ландшафтардың динамикасы мен эволюциясы; әлемнің ландшафты дифференциалдауының

Қалыптасатын негізгі құзыреттер	Оқыту нәтижелері (түйінді құзыреттілік бірліктері)	
	білім бағдарламасы	пәндер
		<p>глобалды үлгілері және ландшафтарды аумақтық бөлудің аймақтық ерекшеліктері Беларусь; - ландшафтық кешендерді интеграциялау үшін ережелер, критерийлер және индикаторлар олардың типологиясы, жіктелуі және аймақтарға бөлу процесінде; - қолданбалы ландшафтты зерттеу сатылары мен әдістерін білуі керек.</p> <p>- Ландшафтық ғылым түрлі әдістер мен әдістерді қолданады, бірақ олардың барлығы кеңістіктік-салыстырмалы көзқарасты - элементтерді, жағдайды, факторларды, жүйелерді, ұйымды салыстыру үшін бірдей негізге ие. Салыстыру ұқсастығын іздеу кезінде жалпы және жеке қасиеттерді, топтық қасиеттерді анықтау үшін қажет. Мұндай көзқарастың негізі - ландшафт картасын жасау болып табылады. Салыстырмалы көзқарас қолданудың екі бағыты бар: нашар зерделенген объектіні жақсы зерттелген аналогты салыстыруды қамтитын геосистемалардың мінез-құлық және жай-күйін болжау; ландшафтарды бірдей зерттелген және бірдей немесе әр түрлі даму сатыларында салыстыру. Тарихи көзқарасты пайдаланған кезде мемлекеттік салыстырудың логикалық әрекеттері қолданылады, тұтас кешендердегі маңызды сипаттамалардың өзгеруі немесе оны қалыптастыратын факторлар талданады. Тарихи көзқараста көптеген әдістер мен операциялар бар. Студент - әлемнің ландшафты дифференциалдауының глобалды үлгілері және ландшафтарды аумақтық бөлудің аймақтық ерекшеліктері Беларусь; - ландшафтық кешендерді интеграциялау үшін ережелер, критерийлер және индикаторлар олардың типологиясы, жіктелуі және аймақтарға бөлу процесінде; - қолданбалы ландшафтты зерттеу сатылары мен әдістері кодана білуі шарт.</p> <p>- Студент технология және практикада жаңа білімдерді пайдалану тікелей байланысты емес білімнің жаңа бағыттарын қоса алғанда, дағдылар қызмет аясымен ақпараттарды өз бетінше меңгеруі және қалыптастыруы керек. Сондай-ақ геоэкология саласындағы проблемаларды анықтап, талқылап, іске асыруға тиіс теориялық қызығушылықтың ғылыми мәселелерін</p>

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		6 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Қалыптасатын негізгі құзыреттер	Оқыту нәтижелері (түйінді құзыреттілік бірліктері)	
	білім бағдарламасы	пәндер
		<p>қалыптастыру және қоршаған ортаны басқару саласында практикалық маңызы бар мәселелерді талқыдай білуі керек.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Әдістемелік тәсілдерді әзірлеу, құралдарды таңдау жабдықтар, картографиялық және анықтамалық материалдар және тасымалдау геозология саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарын толық дайындап, жүргізе білуі шарт. - Негізгі әдістерді, әдістерді және алу тәсілдерін меңгеру сақтау, өңдеу, компьютерлік дағдыны пайдалану сияқты ақпараттық басқару құралдарын толық меңгеріп жұмыс жасай білуі қажет.

1.5 Пәнді игеруде қолданылатын білім беру технологиялары

1.5.1 Заманауи білім беру технологиялары

Оқу сабақтарын өткізу кезінде мынадай білім беру технологияларын пайдалану көзделеді

- Мультимедиялық өнімдер мен технологиялар арқылы интерактивті өзара әрекеттесу әдістерін тарта отырып, классикалық білім беру технологиялары;
- Қолданбалы жағдайларды шешудің үш технологиясы;
- Оқытудың ойын әдістері, ойлау инерциясын жеңу;
- Кейстер арқылы проблемаға бағытталған оқыту.

1.5.2 Бейімделген білім беру технологиялары (инклюзивті оқыту)

Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі тұлғаларды оқыту кезінде пәнді табысты меңгеру үшін келесі бейімделген білім беру технологиялары қолданылуы мүмкін:

- әр түрлі дидактикалық материалдарды қолдану (карточкалар, суреттер, жазбаша сипаттамалар, сызбалар және т.б.) түсіну мен шешуге көмек ретінде тапсырма;
- тақырыпты түсінуге мүмкіндік беретін бейне материалдарды пайдалану коммуникативті іс-әрекеттерді өткізу және өткізу;
- Creative жазбаша шығармашылық тапсырмаларды қолдану (эссе жазу, оқылған тақырыптар бойынша презентациялар, эсселер);
- оқушының қызығушылығын ескере отырып, шығармашылық тапсырмаларды орындау; Studied оқылған тақырыптар бойынша немесе өз қалауы бойынша жоба тапсырмаларын орындау;
- мамандық алуға қызығушылығын дамыту үшін білім алушының жеке қасиеттеріне қатысты бейімдеу технологиялары (инклюзивті білім беру)

1.6 Пререквизиттер

- Топырақ тану

1.7 Постреквизиттер

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		7 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

- Топырық мелиорациясы

1.8 Пәннің еңбек сыйымдылығы

Жұмыс түрлері	сағат
Дәрістер	15
Практикалық жұмыстар	30
СӨЖО	30
СӨЖ	75
Қорытынды бақылауды жүргізу нысаны /	емтихан

2 ПӘННІҢ МАЗМҰНЫ

2.1 Тақырыптық жоспар

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
Дәрістік сабақтар					
1	1 тақырып. Ландшафттану объектісі және пәні. Жер туралы ғылым жүйесіндегі ландшафттанудың орны. Ландшафттану жеке ғылым ретінде табиғи процестер мен құбылыстарды зерттейтін және Жер туралы ғылым цикліне қарайтын нағыз географиялық ғылым жүйесіне кіреді. Ландшафттану зерттеу объектісі ретінде жердің географиялық қабықшасын көрсетеді.	1	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
2	2 тақырып. Ландшафттану тұжырымының қалыптасу тарихы. Геожүйе туралы түсінік. Геожүйелер иерархиясының схемасы. Ландшафттану ғылымы қалыптасуының ғылыми және тарихи алғы шарттары. Ландшафттану ғылымының XX ғасырдағы дамуы.	1	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
3	3. тақырып. Ландшафттың аймақтық және аудандық бөліктері. Географиялық зоналылық. Ландшафттық зоналардың бейзоналдылығы, секторлығы және жүйелері. Ландшафттық дифференциациядағы орографиялық факторлары және биіктік белдеулілік.	1	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
4	4 тақырып. Ландшафт компоненттері және ландшафты қалыптастырушы факторлар. Ландшафт құрушы компоненттер. Ландшафтты қалыптастырушы факторлар. Климат. Рельеф. Гидрология. Топырақ. Өсімдік жамылғысы.	1	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
5	5 тақырып. Ландшафттарды құрайтын морфологиялық құрылымдық бөліктерінің сатыларына қарай жіктелуі. Жергілікті жер, қоныс, фацияның-ландшафтты қалыптастырудағы ролі, маңызы Биіктікке байланысты өзгеруі.	1	Мәселелерді шешудегі ымыралар, бағалар және теңгерімдер	Сапаны бағалау	1,2,3,4
6	6 тақырып. Ландшафт кешендерінің дамуы және динамикасы. Ландшафт генезисі. Генетикалық қатарлары мен кешендік топтары Ландшафт динамикасы және өзгеру себебі. Динамиканың құрылымы. Уақытша өзгеруі. Өзгерудің жылдамдығы және т.б.	1	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
7	7 тақырып. Қазақстанның таулы аймақтарының ландшафтысы. Таулы аймақтардағы ландшафттар. Биіктік белдеу заңдылығы, оған әсер етуші факторлар. Орташа таулардың, аласа таулардың, тау аралық жазықтықтардың, шатқалдардың ландшафттары.	1	Эксперименттік зерттеулер	Оқытудың белсенді әдістері	1,2,3,4
8	8 тақырып. Антропогендік ландшафт. Адамдардың табиғатқа әсері. Әсер ету деңгейі. Адамдардың қайтымды және қайтымсыз әсер етуі. Әсер етудің экологиялық сипаты.	1	Мәселелерді шешудегі ымыралар, бағалар және теңгерімдер	Оқытудың белсенді әдістері	1,2,3,4
9	9 тақырып. Шөлейт, шөл зоналарының ландшафттары. Шөлейт зонасының ландшафттары. Шөлейт зонасының ландшафттарының аймақтық сипаты. Шөл зоналарының ландшафттары. Шөл зоналарының ландшафттарының аймақтық бөлінісі.	1	Ауызша презентация	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
10	10 тақырып. Шөл зонасы. Бұл зонада негізінен құмды және сазды шөлдер кең тараған. Тасты шөлдер Қазақстанға тән емес, бұлар тек шағын үлескілерде кездеседі. Шөлдің климаты тым континентті және аса құрғақ.	1	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
11	11 тақырып. Аграрлық экологиялық жүйелер (агроэкожүйелер). Агроэкожүйе (агробиоценоз) – ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру мақсатымен адам үнемі реттеп отыратын жасанды (егістік, жайылым бақ, жүзімдіктер, т.б.), тұрақсыз жүйе. Табиғи биоценоздардан А. – тірі организмдердің әр түрлілігі күрт төмендеген түрлер жасанды сұрыптау арқылы реттелуімен ерекшеленеді.	1	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
12	12 тақырып. Геожүйенің ластануы. Қоршаған ортаның ластануы деп қандай да бір экологиялық жүйеге тән емес, оның өнімділігін төмендететін немесе аталған экожүйені қирататын кез келген жанды немесе жансыз құрамдас бөліктерді, зат пен энергия алмасу, айналым үдерістерін үзетін немесе бұзатын физикалық немесе құрылымдық өзгерістерді енгізуді атайды.	1	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
13	13 тақырып. Батыс Сібір плитасының жазықтары. Батыс сібір жазығы, Батыс Сібір ойпаты — дүние жүзіндегі аса ірі жазықтардың бірі. Аумағы 3 млн. км ² -ге жуық. Солтүстігінде Солтүстік Мұзды мұхиттың Кара теңіз жағалауынан бастап, оңтүстігінде Сарыарқа мен Алтай тауларының етегіне дейінгі аралықты қамтиды.	1	Тұтас ойлау	Оқытудың белсенді әдістері	1,2,3,4
14	14 тақырып. Аграрлық - өндірістік кешендер. Аграрлық өндірістік кешендер (АӨК) – ауылшаруашылық өнімдерін өндіру, тарату, алмастыру және тұтыну тұрғысынан, бір-бірімен экономикалық қарым-қатынаспен байланысы, халық шаруашылық саласының жиынтығы.	1	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
15	15 тақырып. Сушаруашылық-мелиоративтік кешен. Сушаруашылық-мелиоративтік кешен (СМК) –табиғи сыңарлардың қызмет ету үдерістерінде техникалық сыңарлардың тұрақты түрде әсерін сезінетін, көпқызметтік табиғи-техникалық жүйе.	1	Мәселелерді қою және тұжырымдау	Оқытудың белсенді әдістері	1,2,3,4
Барлығы		15			
Практикалық сабақтар					
1	1 тақырып. Ландшафттың тарихы мен құрылымы. Ландшафт жер түрі дегенді білдіреді. Ландшафт біртекті, аймақтық және а зоналық белгілері бойынша бөлінбейтін, бірыңғай геологиялық негізі бар, біркелкі рельефі, климаты, гиротермиялық жағдайлардың,	2	Тұтас ойлау	Дидактикалық әдіс	1,2,3,4

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
	топырақтың, фациялар жиынтығы бар нақты аумақ.				
2	2 тақырып. Факторлардың ландшафт түзілуіне тигізетін әсерлері. Факторлар: ауа ылғалдылығы, температуралық режим, жауын-шашынның жылдық мөлшері, топырақ құнарлылығы, т.б. орташа жылдық көрсеткіштерінен ауытқымаса да, ландшафт өзгерісінен төтенше құбылыс көрсетеді. қайсыбір жылдары күтімге қарамастан жеміс бақтары өнім бермейді. Зерттеген кезде сол жылдары жемістер гүлдеп, тоздандарда ауа райының қолайсыздығынан жәндіктер дер кезінде ұшпай қалып, гүлдеген жеміс бақтар ұрықтанбай өнім бермеуіне негізделеді.	2	Бағалау және сапалық талдау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
3	3 тақырып. Фациялар және олардың түрлері. Фация тұрған жері мен өмір сүру ортасының біртектілігімен және бір биоценозбен сипатталады.	2	Тұтас ойлау	Сапаны бағалау	1,2,3,4
4	4 тақырып. Мәдени ландшафттар. Мәдени ландшафттарға екі қасиет тән: Жоғарғы өнімділік пен экономикалық тиімділік; Адамның рухани дамуына, оның денсаулығын, өмірін жақсартуға қолайлы табиғи ортаны сақтау болып табылады.	2	Креативті ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
5	5 тақырып. Қазақстан Республикасындағы ландшафттық зоналар типтері. Дала зонасы ландшафттарына құрғақ, континентті климат тән болып келеді. Шығыс Еуропалық ландшафт типі, Батыс Сібірлік ландшафт типі, Ұсақ шоқылы ландшафттар, Торғайлық ландшафт типі, Ормандық-далалық аңғарлық ландшафт типтерімен сипатталады.	2	Ауызша презентация	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
6	6 тақырып. Далалық ландшафттық зерттеулер жүргізу әдістемесінің мәселелері. Табиғи кешендерді кешенді зерттеу жұмыстары үш негізгі кезеңнен тұрады: дайындық, далалық және камералық кезеңдер.	2	Эксперименттік зерттеулер	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
7	7 тақырып. Шөлейт зона ландшафттары. Шөлейт зонаға жалпы алғанда, құрғақ әрі шұғыл континентті климаттық жағдай, гумус қабаты аз ашық қоңыр және қоңыр топырақ, сортаң және сор жерлер, жусанды – астық тұқымдас өсімдіктердің сирек жамылғысы тән болып келеді.	2	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
8	8 тақырып. Шөл зонасының ландшафттары. Шөл зонасы атмосфералық жауын-шашынның өте аз мөлшерімен, буланудың көптігімен, мен топырақ температурасының тәуліктік және жылдық ауытқуының едәуір мөлшерімен және беткі тұрақты ағыстың болмауымен сипатталады.	2	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
9	9 тақырып. Таулы аймақтар ландшафттары. Қазақстанның белгілі бір ендік зоналылығының аумағында орналасқан таулар белдеулер санымен, олардың орналасу биіктігімен және басқа да өзіндік ерекшеліктерімен сипатталады.	2	Ауызша презентация	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
10	10 тақырып. Орта биіктікті таулар ландшафттары. Орташа биіктікті тау ландшафттарының қалыптасуына әртүрлі климаттық факторлар әсер етеді. Оларға ауаның таулы-жазықтық циркуляциясы, ауаның тау беткейлерімен көтерілуі, орын алмасуы жатады.	2	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
11	11 тақырып. Биік таулар ландшафттары. Биіктік ландшафт белдеуінің Сауыр-Тарбағатайлық типі Сібір-моңғолдық ландшафттардың басымдылығымен сипатталады.	2	Тұтас ойлау	Дидактикалық әдіс	1,2,3,4
12	12 тақырып. Шығыс Қазақстанның ландшафттық аудандастырылуы. Климаты, жануарлар дүниесі мен жер бедері, абиогендік фактормен, топырағымен ауылшаруашылық дақылдар тобымен сипатталады.	2	-	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
13	13 тақырып. Кенді Алтай ландшафттары. Кенді Алтайдың батыс бөлігі Ертіс аллювиальды жазығының жақын орналасуымен сипатталады.	2	Бағалау және сапалық талдау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
14	14 тақырып. Оңтүстік Алтай ландшафттары. Оңтүстік Алтай – ландшафттық-географиялық жағынан кәдімгі таулы аймақ болып есептеледі: Оңтүстік Сібір таулы белдеуінің оңтүстік-батысында орналасқан. Шығысында бірте-бірте Моңғолияның таулы-шөлейтті ландшафтарымен ұласады.	2	Тұтас ойлау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4
15	15 тақырып. Зайсан қазаншұңқыры ландшафттары.	2	Бағалау және сапалық талдау	Түсіндірмелі-иллюстративті әдіс	1,2,3,4

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		12 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

№	Тақырыптың атауы және мазмұны	Еңбек сыйымдылығы сағат	Қол жеткізілген CDIO нәтижелері	Оқыту әдісі	Әдебиетке сілтеме
	Зайсан тауаралық ойысының ландшафттық құрылымы ұзақ уақыт бойында қалыптасты. Оның аумағында ландшафттық келесі типтері орналасқан: шөл, шөлейт, далалық және сайлық ландшафттар.				
Барлығы		30			

2.2 Тапсырманы өздік жұмыс үшін оқыту (СӨЖ)

Тақырып	Тапсырманың мазмұны	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі, апта	Еңбек сыйымдылығы сағат	Әдебиетке сілтеме	Результаты CDIO
Жер ландшафт сферасының негізгі варианттары. Ландшафт сферасының жер беті варианты.	Осылайша ландшафттардың жоғарғы шекарасы туралы сұрақты шешуге болады. Әрине, еш талассыз ландшафттарға ауа қабатының өсімдіктер әсерін тигізетін тропосфераның жер бетінен 30-50 м биіктікте орналасқан төменгі бөлігі кіреді.	Баяндама	3	5	1,2,3,4	Бағалау және сапалық талдау
Ландшафт энергетикасы және қызметіндегі белсенділігі.	Ландшафт геофизикасына қатысты мәселелерге территориялық табиғат кешендеріндегі күн, гравитация, биохимия, механика, т.б.	Баяндама	4	5	1,2,3,4	Бағалау және сапалық талдау

Тақырып	Тапсырманың мазмұны	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі, апта	Еңбек сыйымдылығы сағат	Әдебиетке сілтеме	Результаты CDIO
Ландшафттар қызметінің көрсеткіштерін талдау.	Әдістемелік кепілдемелер мен тапсырмалары Ландшафт қызметі көптеген қарапайым процестердің әсерінен, яғни функциялық-механикалық, химиялық немесе биологиялық табиғаты негізінде жүреді	Реферат	5	5	1,2,3,4	Креативті ойлау
Ландшаптағы заттардың биогендік айналымы. Ландшафт қызметінің жылдық циклі.	Биологиялық цикл немесе «кіші биологиялық айналым» геосистеманың қызметіндегі басты звенолардың бірі болып табылады	Жазбаша жұмыс	6	5	1,2,3,4	Мәселелерді шешудегі ымыралар, бағалар және теңгерімдер
Ландшафттар морфологиясы	Ландшафттану ғылымының жергілікті геожүйелер мен ландшафттардың заңды түрде территориялық жіктелуін, яғни оның морфологиялық құрамдас бөліктерін зерттейтін ілім ландшафт морфологиясы деп аталады.	Ауызша тапсыру	7	5	1,2,3,4	Тұтас ойлау
Ландшафт геохимиясы мен геофизикасы	геофизикасы мен геохимиясының табиғи территориялық кешендерге тән үрдістер мен құбылыстардың жалпы физикалық	Жазбаша жұмыс	8	10	1,2,3,4	Эксперименттік зерттеулер

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		14 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Тақырып	Тапсырманың мазмұны	Бақылау түрі	Тапсыру мерзімі, апта	Еңбек сыйымдылығы сағат	Әдебиетке сілтеме	Результаты CDIO
	қасиеттерін зерттейтін					
Ландшафт динамикасы және дамуы	Ландшафт динамикасы және дамуы	Жазбаша жұмыс	9	10	1,2,3,4	Эксперименттік зерттеулер
Антропогенді ландшафт	Антропогендік ландшафт қасиеттерін айқындайды	Жазбаша жұмыс	10	10	1,2,3,4	Тұтас ойлау
Қазақстан ландшафттары	Қазақстанның ландшафттарының түрлерін айқындайды	Жазбаша жұмыс	12	10	1,2,3,4	Мәселелерді шешудегі ымыралар, бағалар және тенгерімдер
Аграрлық ландшафттар	Қазіргі таңда әлемдегі дамыған, өркениетті елдердің дерлік барлығының аграрлық іс-әрекеттері ландшафттарға бейімделген егіншілік жүйесін (ЛБЕЖ) жобалау негізінде іске асырылады.	Жазбаша жұмыс	15	10	1,2,3,4	Бағалау және сапалық талдау
Барлығы				75		

2.3 Пән бойынша тапсырмаларды тапсыру кестесі

Тапсырма түрі	Академиялық оқу кезеңі, апта														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Білімі															
Дәрістік сабақтар		+	+	+	+			+	+	+	+				+
Практикалық сабақтар		+		+		+		+		+		+		+	
Өзіндік жұмыстар				+			+			+			+		
Семестр бойынша білімін бақылау								+							+
Түсіну															
Дәрістік сабақтар		+	+	+	+			+	+	+	+				+
Практикалық сабақтар		+		+		+		+		+		+		+	
Өзіндік жұмыстар				+			+			+			+		
Семестр бойынша білімін бақылау								+							+

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		15 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Тапсырма түрі	Академиялық оқу кезеңі, апта														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Пайдалану															
Практикалық сабақтар		+		+		+		+		+		+		+	
Өзіндік жұмыстар				+			+				+			+	
Семестр бойынша білімін бақылау										+					+
Талдау															
Өзіндік жұмыстар				+				+				+			+
Семестр бойынша білімін бақылау										+					+

3 БІЛІМ АЛУШЫНЫҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ

Оқытушы ағымдағы бақылау жұмыстарының барлық түрлерін жүргізеді және академиялық кезеңде екі рет білім алушылардың ағымдағы үлгеріміне тиісті баға береді. Ағымдағы бақылау нәтижелері бойынша 1 және 2 рейтинг қалыптастырылады. Білім алушының оқу жетістіктері 100 балдық шкала бойынша бағаланады, Р1 және Р2 қорытынды бағасы ағымдағы үлгерім бағасынан орташа арифметикалық ретінде шығарылады. Академиялық кезеңде білім алушының жұмысын бағалауды пән бойынша тапсырмаларды тапсыру кестесіне сәйкес оқытушы жүзеге асырады. Бақылау жүйесі жазбаша және ауызша, топтық және жеке формаларды біріктіре алады.

Кезең	Жұмыс түрі	Қорытынды баға
1-ші рейтинг	Дәрістік сабақтар	0-100
	Практикалық сабақтар	
	Өзіндік жұмыстар	
	Семестр бойынша білімін бақылау	
2-ші рейтинг	Практикалық сабақтар	0-100
	Дәрістік сабақтар	
	Өзіндік жұмыстары	
	Семестр бойынша білімін бақылау	
Қорытынды бақылау	емтихан	0-100

3.1 Жұмыс түрлері бойынша оқыту нәтижелерін бағалау саясаты

Жұмыс түрі	90-100	70-89	50-69	0-49
------------	--------	-------	-------	------

	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз
Дәрістік сабақтар	Егер білім алушы бағдарламада көзделген көлемде материалдың мазмұнын ашса, материалды белгілі бір логикалық ретпен сауатты тілде баяндаса, осы пәннің терминологиясын оқу пәні ретінде дәл қолдана отырып, оқытушының жетекші сұрақтарына өз бетінше жауап берсе, тест тапсырмаларына сәтті жауап берсе, ситуациялық міндеттерді дұрыс және негізді шешсе қойылады. Екінші сұрақтарды немесе есептеулерді жариялау кезінде бір немесе екі дәлсіздік болуы мүмкін, оны білім алушы оқытушының ескертуі бойынша оңай түзетеді.	Егер білім алушының жауабы негізінен "өте жақсы" деген белгіге қойылатын талаптарды қанағаттандырса, бірақ бұл ретте келесі кемшіліктердің бірі орын алса: оқытушының ескертуі бойынша түзетілген жауаптың негізгі мазмұнын ашу кезінде бір - екі дәлсіздікке жол берілсе, екінші сұрақтарды ашу кезінде немесе есептеулерде қате немесе екіден көп дәлсіздіктер жіберілсе, оқытушының ескертуі бойынша оңай түзетілсе қойылады.	Ол келесі жағдайларда қойылады: материалдың мазмұны толық емес немесе дәйекті түрде ашылмаған, тесттерге жауап беруде қателіктер, ситуациялық есептерді шешуде дәлсіздіктер бар, бірақ мәселені жалпы түсіну көрсетілген және пәннің оқу бағдарламасында анықталған материалды одан әрі игеру үшін жеткілікті дағдылар көрсетілген	Егер оқу материалының негізгі мазмұны ашылмаған, білім алушылардың оқу материалының үлкен немесе аса маңызды бөлігін білмеуі немесе толық түсінбеуі анықталған, әңгімелесу сұрақтарына жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберілген, ситуациялық міндеттер дұрыс шешілмеген, тесттерге жауаптарда қателіктер жіберілген, суреттерде, схемаларда арнайы терминологияны пайдалану кезінде ұғымдарды анықтауда қателіктер жіберілген, оқытушының бірнеше жетекші сұрақтарынан кейін түзетілмеген есептер жағдайларында қойылады.
Практикалық сабақтар	Егер студент практикалық сабақ барысында белсенді жұмыс істесе,	"Жақсы" бағасы келесі талаптарға сәйкес қойылады: студент практикалық	"Қанағаттанарлық" баға студент жалпы осы тақырып бойынша сұрақтардың мәнін	"Қанағаттанарлықсыз" деген баға студентке қойылған сұрақтың жауабының сәтсіздігін анықтаған жағдайда

	практикалық сабақ жоспарына сәйкес, оқытушының сұрақтарына толық жауап берсе және сонымен бірге дәріс материалын терең меңгергенін, тиісті әдебиеттерді білетінін көрсетсе, осы мәселеге өз көзқарасын білдіре алса, материалды өз бетінше және дәлелді түрде жеткізе алса, сабақ негізін тақырыптарды талдай алса, нақты фактілерде, тәуелсіз жалпылау және қорытынды жасау, 1-2 арифметикалық қателіктерден немесе сипаттамалардан аспайтын оқу тапсырмаларын дұрыс орындаса "өте жақсы" баға қойылады.	сабақ барысында белсенді жұмыс істейді, сұрақтар толығымен камтылған, материалды ұсыну қисынды, фактілермен негізделген, тиісті әдеби көздерге сілтемелермен, сұрақтарды жариялау қорытындылаумен аяқталған, студент фактілер мен тақырыпты талдай алды, сонымен қатар оқу тапсырмаларын орындай алды. Бірақ жауаптарда дәлсіздіктер, кейбір кішігірім қателіктер, материалды ұсыну кезінде дәлелдердің жеткіліксіздігі, студенттің фактілер мен оқиғаларға нақты қатынасы немесе геодезиядағы жалпы есептерді шешуде 1-2 арифметикалық және 1-2 логикалық қателіктер жіберілген болса.	игеріп, дәріс материалы мен оқу әдебиеті туралы білімді анықтап, фактілер мен оқиғаларды талдауға, қорытынды жасауға және мәселелерді шешуге тырысқанда қойылады. Бірақ сабақта ол пассивті әрекет етеді, тек мұғалімнің шақыруы бойынша жауап береді, сұрақтарға толық емес жауап береді, практикалық материалды ашуда өрескел қателіктер жібереді немесе арнайы мәселелерді шешуде 3-4 логикалық қателіктер жібереді.	қойылады, сұрақтардың жауабы дұрыс емес, жүйесіз, өрескел қателіктермен баяндалады, мәселелердің негізгі мәнін түсінбейді, қорытындылар, жалпылау, оқу мәселелерін шеше алмау анықталады.
Өздік жұмыстары	Егер реферат жазуға немесе есептеу - графикалық жұмысқа немесе "Студенттің өздік	Егер рефератқа немесе есептеу - графикалық жұмысқа, не "студенттің өздік жұмысы СӨЖ"	Егер рефераттауға қойылатын талаптардан немесе есептеу - графикалық жұмыстан немесе	Егер рефераттауға қойылатын талаптардан немесе есептеу - графикалық жұмыстан немесе "студенттің өздік

	жұмысы" бойынша жеке тапсырмаларға қойылатын барлық талаптар орындалса және қорғауда, проблеманы анықтаса және оның өзектілігі негізделсе, қарастырылып отырған мәселеге қатысты әртүрлі көзқарастарға қысқаша талдау жасалса және өз ұстанымы қисынды түрде баяндалса, нәтижелер тұжырымдалса, тақырып толығымен ашылса, көлем сақталса, сыртқы талаптарға қойылатын талаптар сақталып қосымша сұрақтарға дұрыс жауаптар берілген жағдайда «өте жақсы» бағасы қойылады.	және оны қорғау жөніндегі жеке тапсырмаға қойылатын негізгі талаптар орындалса, бірақ бұл ретте кемшіліктер жіберілсе, атап айтқанда, материалды баяндауда дәлсіздіктер болса, пайымдауларда логикалық реттілік болмаса, жұмыстың берілген көлемі сақталмаса, ресімдеуде олқылықтар болса, қосымша сұрақтарға қорғауға толық емес жауаптар берілсе аталған баға қойылады.	"студенттің өздік жұмысы СӨЖ" бойынша жеке тапсырмадан айтарлықтай ауытқулар болса, атап айтқанда: тақырып тек ішінара қамтылған; жұмыс мазмұнында немесе қосымша сұрақтарға жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберілген; қорғау кезінде қорытынды жоқ.	жұмысы СӨЖ" бойынша жеке тапсырмадан айтарлықтай ауытқулар болса, атап айтқанда: ішінара қамтылған; жұмыс мазмұнында немесе қосымша сұрақтарға жауап беру кезінде нақты қателіктер жіберілген; қорғау кезінде қорытынды жоқ.
Семестр бойынша білімін бақылау (емтихан)	Жүйелік теориялық білімді жоғары деңгейде көрсетеді, терминологияны біледі, құбылыстар мен процестердің мәнін логикалық және дәйекті	Қойылған сұрақтар бойынша сауатты теориялық білімді көрсетеді, терминологияны біледі, логикалық және дәйекті құбылыстары мен процестеріндің	Толық болмаған теориялық білімді көрсетеді, құбылыстар мен процестерді талдаудың нашар қалыптасқан дағдыларын, дәлелді қорытынды жасай алмайтындығын	Пәннің теориялық негіздерін білмегендігін, құбылыстар мен процестерді талдаудың қалыптаспаған дағдыларын көрсетеді, дәлелді қорытынды жасай алмайды және мысалдар келтіре алмайды,

түрде түсіндіреді, дәлелді тұжырымдар мен жалпылаулар жасайды, мысалдар келтіреді, монологиялық сөйлеуді еркін меңгергендігін және нақтылау сұрақтарына тез жауап беру қабілетін көрсетеді. Емтихан жазбаша түрде болса теориялық сұрақтармен қатар, берілген есепті толық шешеді, Егер бақылау тест сұрақтары болса, 90% дан жоғары дұрыс жауап береді.	мәнін түсіндіреді, дәлелді тұжырымдар мен жалпылаулар жасайды, мысалдар келтіреді, монологиялық сөйлеуді еркін меңгергендігін көрсетеді, бірақ сонымен бірге мұғалімнің өз бетінше немесе шамалы түзетуімен түзететін маңызды емес қателіктер жібереді, емтихан жазбаша болса, теориялық сұрақтарға жауап берумен қатар, есептік бөлімнің негізін жазады, егер бақылау түрі тест сұрақтары болса, 80%-89% аралығында дұрыс жауап береді.	және мысалдар келтіре алмайтындығын көрсетеді, монологиялық сөйлеуді, терминологияны, логиканы және презентация дәйектілігін жете білмейді, мұғалім түзеткен кезде ғана түзете алатын қателіктер жібереді, Емтихан жазбаша болса теориялық сұрақтарға ғана жауап береді, бақылау түрі тест сұрақтары болғанда 50- 69% дұрыс жауап береді.	монологиялық сөйлеуді нашар меңгергендігін көрсетеді, терминологияны білмейді, презентацияның қисындылығы мен дәйектілігінің жоқтығын көрсетеді, тіпті мұғалім түзете алмайтын қателіктер жібереді, сабаққа жауап беруден бас тартады, емтихан жазбаша болса сұрақтардың біреуіне ғана толық болмаған жауап береді немесе тест сұрақтары барысында 50% - дан аз дұрыс жауап береді.
--	--	---	---

Пән бойынша білім алушының білімін қорытынды бағалау 100 баллдық жүйе бойынша жүзеге асырылады және:

- Ағымдағы үлгерім нәтижелерінің 60%;
- Емтихандан алынған нәтиженің 40%.

Қорытынды бағаны есептеу формуласы

$$I = 0,6 \frac{P_1 + P_2}{2} + 0,4Э \quad (1)$$

мұндағы, P1, P2-тіісінше бірінші, екінші рейтингті бағалаудың сандық эквиваленттері;
Э – емтихандағы бағаның сандық баламасы.

Төрт балдық жүйе бойынша цифрлық баламаға сәйкес келетін білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың әріптік жүйесі:

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		20 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

Әріптік жүйе бойынша бағалар	Балдардың сандық эквиваленті	Балдар (%-тік құрамы)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалар
A	4.0	95-100	Өте жақсы
A-	3.67	90-94	
B+	3.33	85-89	Жақсы
B	3.0	80-84	
B-	2.67	75-79	
C+	2.33	70-74	
C	2.0	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1.67	60-64	
D+	1.33	55-59	
D	1.0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0.5	25-49	
F	0	0-24	

4 ПӘНДЕР САЯСАТЫ

Білім алушы міндетті:

шығармашылық, даралық және креативтілік көрсете отырып, оқу процесіне белсенді қатысу;

аудиториялық сабақтардың барлық түрлеріне қатысу (дәрістер, практикалық жұмыстар);
"орындау кестесі" бойынша жұмысты қатаң орындау және тапсыру;
себепті жағдаймен өткізіп алған аудиториялық сабақтарды құжатпен растау;
сабаққа кешікпеу;

5 ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

5.1 Негізгі әдебиет

1. Есмұрзаева А.Қ. «Ландшафттану және табиғи-техногендік кешендер» оқу құралы – Алматы: КазНАУ, 2021. –74б.
2. Молдағұлов Н. « Ландшафттану » Алматы « Қазақстан» 2020 ж
3. Молдағұлов Н. «Ландшафттану негіздері және Қазақстанның ландшафт географиясы» Алматы «Рауан» 2022. -121бет.
4. Ахметов Е. С. Жерлерді ландшафттық-экологиялық негізде бағалық аймақтаудың ерекшеліктері [Мәтін] : оқу құралы / Е. С. Ахметов, Т. Е. Карбозов, Н. С. Мынжасаров. - Алматы : Отан, 2021. - 80 б.
5. Абдешев, К. Б. Жерлерді ландшафттық-экологиялық негізде бағалық аумақтау ерекшеліктері [Электрондық басылым] : электронды оқу құралы / К. Б. Абдешев, Е. С. Ахметов. - Тараз : ЖАТО, 2020. - 8 ,42 мб.
6. Какимжанов , Е. Х. Агрolandшафттардың геоакпараттық - картографиялық негізі [Мәтін] : монография / Е. Х. Какимжанов , Ж. Ү. Мамутов. - Алматы : Қазақ университеті , 2020. - 202 б.

	Коммерциялық емес акционерлік қоғам «Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті»		21 бет 21
	Интеграцияланған менеджмент жүйесі	Н ШҚТУ 026-І-2023 Жұмыс оқу бөлімін әзірлеу және ресімдеу КЕАҚ-дағы «Д. Серікбаев атындағы ШҚТУ» бағдарламалар (Силлабус)	

7. Греков О.А. Ландшафтоведение : учебное пособие / Греков О.А.. — Москва : Российский государственный аграрный заочный университет, 2010. — 98 с.
8. Ландшафтоведение : учебное пособие / А. А. Коровин, Т. Г. Зеленская, С. В. Окрут [и др.]. — Ставрополь : Ставропольский государственный аграрный университет, 2022. — 104 с.
9. Қожабекова, А. Ж. Ландшафттық дизайн : оқулық / А. Ж. Қожабекова. - Алматы : Эпиграф, 2022. - 192 с.
10. Жаманбаева, М. К. Қоршаған орта күйінің мониторингі: оқу құралы / М. К. Жаманбаева; Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі (Өскемен), Д. Серікбаев атындағы Шығыс Қазақстан техникалық университеті (Өскемен). - Өскемен: ШҚТУ, 2021. - 110 б
11. Мамирова, К. Н. Ландшафттану : оқу құралы / К. Н. Мамирова, Л. Ш. Киясова. - Алматы : "Отан" баспасы, 2018. - 130 б.

5.2 Қосымша әдебиеттер

1. Мамирова, К. Н. Ландшафттану [Мәтін] : оқу құралы / К. Н. Мамирова, Л. Ш. Киясова. - Алматы : Отан, 2017. - 130 б.
2. Сабыралиева, Б. Н. Ландшафттану [Электрондық ресурс] : электронды оқу құралы / Б. Н. Сабыралиева. - Тараз : ЖАТО, 2019. - 111 МБ
3. М.Тәжімұратов, Г. Файзуллина. Мәдени ландшафт мұра объектісі ретінде халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинар материалдарының жинағы. 2-том. 26-27 қыркүйек, 2013 - Алматы : ҚазҒЗМИ, 2013. - 208 б.
4. IPR SMART <http://www.iprbookshop.ru>
5. ScienceDirect - <http://www.sciencedirect.com>.
6. EBSCO Discovery Service (EDS) - <http://search.ebscohost.com>
7. Мельничук В.В. Современные проблемы физической географии и ландшафтоведения : учебное пособие (курс лекций) / Мельничук В.В., Ляшенко Е.А., Дегтярева Т.В.. — Ставрополь : Северо-Кавказский федеральный университет, 2019. — 124 с.
8. Кошелева, Е. А. Комплексное ландшафтоведение : учебно-методическое пособие / Е. А. Кошелева, И. М. Греков. — Санкт-Петербург : Издательство РГПУ им. А. И. Герцена, 2022. — 100 с.
9. Мұстафаев Ж. С., Қозыкеева Ә. Т. М Ландшафттар және табиғи-техногендік кешендер: / Ж.С. Мұстафаев, Ә.Т. Қозыкеева. – Алматы, 2013. – 120 б.